

CM1-02 Chicken in the Freezer - (א) גרמא בנוקין

Bava Kamma (57b)

— If someone places poison in front of the animal of his fellow, — he is exempt from judgment by man, — but he is subject to judgment by Heaven.

Sanhedrin (Mishnah 76b)

— If a murderer struck his fellow with a stone or with a piece of iron, — or if he held him down in water or fire and he could not escape, — and he died, — [the murderer] is liable to execution.

Gemara (76b-77a)

— A certain man confined his fellow's animal in the sun and it died from exposure to the sun. — Ravina ruled that he is liable to pay for the loss of the animal. — But Rav Acha bar Rav ruled that he is not liable to pay.

— because of the following *kal vachomer* argument: — Now if in the case of a murderer, where [the law] does not treat an inadvertent act as stringently as an intentional act, — and it does not treat an act with an unforeseen result as stringently as an act with a foreseen result, — yet it holds one liable for merely confining another to a position where he will succumb to a fatal force, — then, in the case of damages, where [the law] treats an inadvertent act as stringently as an intentional act — and an act with an unforeseeable result as stringently as an act with a foreseeable result, — is it not logical that [the law] should hold one liable even for merely confining someone's property to a position where it will be damaged? Therefore, the person who held his fellow's animal in the sun must pay for the loss of the animal.

— And Rava said: — If one person bound [another] in the sun and [the victim] died from exposure to the sun, — or if he bound him in a place of intense cold, and [the victim] died from exposure to the cold, — [the murderer] is liable to execution. — However, if he bound him in a place where the sun will ultimately come but had not yet done so, — or in a place where intense cold will ultimately come but had not yet done so, and the victim eventually died from exposure to the sun or cold, — [the murderer] is not liable to execution.

— That is, if the sun was not there when he tied [the victim] — but it will eventually come here, — and this victim will not be able to stand up and will eventually die, — for the murderer was not prepared for the murder. — Rather it is a *gerama*. — and his judgment is not handed over to the court but to heaven.

הדין של נותן סם המות לפני בהמת חביתרו הובא בש"ך סי' שפו סקכ"ג, ומקשה למה השמיטו המחבר.

שלחן ערוך (חושן משפט סי' שפג ס"ה) - הכובש בהמת חבירו במים או שהניחה בחמה וצמצם עלה המקום כדי שלא תמצא צל עד שהרגתה החמה חייב. (הגה ודוקא שאחזה בידו אבל סגר עליה הדלת שלא תצא יש אומרים דפטור מדיני אדם).

פתחי חושן (פ"ג סי"ב) - משמע מזה דדוקא כשמצמצם במים או בחמה, אבל בסוף חמה לבא וסוף צנה לבא, אף על פי שבודאי יבא אינו אלא גרמא.

כנסת הגדולה (הובא בפת"ח פ"ג עמ' סח-סט) - נראים הדברים שכשם שאמרו בענינים אלו לענין דיני נפשות שהוא פטור מדיני אדם, כך לענין נזיקין פטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים, שאין זה ממש מזיק אלא גרמא.

שלחן ערוך (חושן משפט סי' תיח סי"א, ומקורו ב"ק נו.) - הכופף קמתו של חבירו לפני הדליקה כדי שתגיע בה הדליקה, אם כפפה במקום שתוכל הדליקה להגיע ברוח מצויה חייב לשלם.

תוס' (ב"ק ד"ה אילימא) - וא"ת כיון שאין חילוק בין מקרב דבר אצל האש ובין מקרב האש אצל הדבר אמאי אמרינן בפרק כל הנשרפין (סנהדרין עז). כפתו במקום שסוף חמה או צינה לבא פטור, ליחייב למ"ד אשו משום חציו וכן כפתו לפני ארי. וי"ל דודאי אי כפתו והביאו במקום שסוף חמה או צינה לבא או ארי חייב, אבל התם מיירי שכפתו במקום שהיה ולא היזו ממקומו ולא היו מצמצם הואיל והחמה והצינה והארי אין עליו בשעת כפיתו.

החיוב על הכסף

אונס גמור

היה עושה מצוה (וכמו הקהלת יעקב בשבוע שעבר)

אודות העופות

אינו שומר על העופות ואינו חייב על פשיעה

אדם מועד לעולם אבל כאן הוא רק גורם ההיזק

גרמא בניזיקין

גמרא ב"ק הניח סם

גמרא סנהדרין סוף חמה לבא

ראיה מכנה"ג שלומדים נזק מרציחה

פסיקת חשמל היו כמו מצמצם וסוף החום לבא

הדין עם לוקח עופות מן המקרר

כמו כופה קומתו של חבירו

אבל דוקא כשהמזיק בעולם כמו גשם לאוכלין